

Lelkésztovábbképzés

*a Tiszántúli Református
Egyházkerületben*

Programfüzet 2017

Kedves Kollegák!

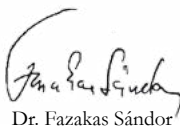
A lelkipásztor gyakran találja magát az elvárások feszültségében. Úgy tűnik, hogy korunk „népbetegségei”, a stressz, az elismerésért folytatott harc és a megfelelési kényszer a mi hivatásunkat sem kíméli. Azonban helyes, ha ezek kereszttüzeiben, mielőtt elhamarkodottan igyekeznénk kielégíteni az elvárásokat, tisztázzuk a magunk és egymás számára: a helyes – bibliailag és teológiailag megalapozott – lelkipásztorkép és tisztségértelmezés nem ismer megfelelési kényszereket, sőt a mindenáron és mindenkinek való megfelelés teológiailag vétkeknek minősül

A lelkészi szolgálat elsősorban ugyanis igehirdetői tisztség, tehát minden gyakorlati cselekvés ennek a teológiai tisztségnek a komolyan vétele függvényében nyerhet relevanciát. A lelkésztovábbképző intézet felé több ízben is kerültek már megfogalmazásra olyan igények, amelyek az utóbbi, csupán a gyakorlati kompetenciák erősítésének elősegítését várnák a képzésektől. Azonban a teológiai elmélyülésnek, a szakmai ismeretek bővítésének, a spirituális megújulásnak a mellőzése a pusztán gyakorlati ismeretek megszerzésének javára nem könnyíti meg a lelkipásztori szolgálatot.

A lelkésztovábbképző intézet célja, hogy segítsen a gyülekezetekben, intézményekben szolgáló lelkész kollégáknak, hogy a teológiai ismereteket alkalmazni tudják a mindennapi munkában, s hogy a gyakorlati munkavégzés ne csupán külső (jogi, gazdasági, társadalmi, politikai stb.) elvárásoknak való megfelelés, hanem teológiailag meghatározott és megalapozott következmény legyen.

Ebben a reményben adjuk közre 2017-es programfüzetünket, s a fent említett cél megvalósulása érdekében várunk mindenkit szeretettel idei képzéseinkre.

Debrecen, 2017. február

Dr. Fazakas Sándor

/Tiszántúli Református Lelkésztovábbképző Intézet vezetője/

Gyakorlati tudnivalók

A Zsinat Elnökségétől azt az információt kaptuk, hogy a 2017-es tanulmányi év a már megkezdett 6 éves ciklushoz tartozik. Így a 2017. december 31-ig lehallgatott kurzusok által még lehet teljesíteni, illetve kiegészíteni a szabályzat által előírányzott 90 kredit továbbképzési kötelezettséget. Ennek értelmében még lehet élni beszámítási kérelmekkel is.

Akárcsak az elmúlt évben, kérjük az érdeklődőket, hogy éljenek az elektronikus ügyintézés adta lehetőség előnyével és a honlapon (www.lelkesztovabbkepzo.hu) regisztrálva, illetve bejelentkezve válasszanak tanfolyamot.

A jelentkezés után a regisztrációs díj befizetéséhez csekket küldünk azoknak, akik nem a közvetlen banki átutalást választják. Az átutalást a jelentkezéstől számítva 21 napon belül kell megejteni névvel, címmel, választott képzés kódjával a következő számlaszámra:

*Tiszántúli Református Egyházkerület;
4026 Debrecen, Kálvin tér 17.
11738008–20011428*

További információ a Lelkesztovábbképző Intézet munkatársainál (tovabbk@drk.hu).

A kurzusokra való jelentkezés határideje: 2017. április 25.

Lelkipásztori családi hét

Időpont:	2017. június 19–23.
Helyszín:	Berekfürdő, Megbékélés Háza
Tanóra:	0
Szállás, étkezés:	A helyszínen fizetendő.

**A jelentkezési lapokat közvetlenül
a Megbékélés Házába kérjük küldeni!**

Kép és Biblia (*workshop*)

Vezetők:	Kókai Nagy Viktor – Németh Áron (DRHE)
Időpont:	2017. február 17. 10:00–16:00 óra
Helyszín:	Debrecen, DRHE, Szenci-terem
Csoportlétszám:	
Tanóra:	4
Regisztrációs díj:	3.000.-Ft/fő (9,30-tól a helyszínen fizetendő, ebédet tartalmaz)
Jelentkezési határidő:	2017. február 10. (Jelentkezni a tovabbk@drk.hu e-mail címen!)

Református hagyományunkban a képek hozzáfűzése a teológiához meglehetősen sok sérülést szenvedett, melyeknek hatása máig érezhető. Nehezebben szánjuk rá magunkat, hogy egy-egy közismert képzőművészeti alkotást felhasználjunk igehirdetésünk példájaként, vagy ez legyen vezérfonala egy bibliaórának, áhítatnak. Pedig egy jól megragadott pillanat kiváló támasztéka lehet az Ige megértésének és üzenete továbbadásának.

A mai ember számára a vizualitás olyannyira a mindennapok részévé vált, hogy ezen keresztül sokkal jobban képes megérteni még az egyébként nehezen értelmezhető kijelentéseket is. Éppen ezért tartjuk fontosnak, hogy olyan embereket szolgáltassunk meg ebben a témában, akik noha más-más szempontból, de mégis segíthetnek közelebb kerülni a képek világához és a műalkotások gyakorlati alkalmazásához a gyülekezeti alkalmakon. Ahol nem csak az válik hangsúlyossá, hogy ők mit gondolnak erről a kérdésről, hanem a hallgatóság véleménye is, hiszen minden előadást beszélgetés követ.

A hivatalos program után lehetőség nyílik megtekinteni a konferencia apropóját szolgáltató, Szalay Lajos grafikáiból rendezett kiállítást, amelyet a Debreceni Református Hittudományi Egyetem és a Kovács Gábor Művészeti Alapítvány közösen szervezett a MODEM-ben.

A rendezvényen öt előadó osztja meg gondolatait a közönséggel:

- Békési Sándor – KRE HTK
- Kókai Nagy Viktor – DRHE
- Kosinsky Richárd – KOGART
- Németh Áron – DRHE
- Vitéz Ferenc – DRHE

Kód:
LT^{17.2.}

Ünnepi ötletbörze

(Összesen 3 alkalom az év során, külön-külön is lehet rá jelentkezni, a pontos kód a programtervezetnél található)

Programfelelős:	Dr. Szászi Andrea (katechetikai szakértő, igazgatóhelyettes, RPI)
Előadók:	Szabóné Zimányi Noémi (katechetikai szakértő, RPI), Csüllög Ferenc (katechetikai előadó, RPI)
Képzés tervezett időpontjai:	2017. március 21., május 16., november 20.
Helyszín:	Debrecen
Maximális létszám:	25 fő
Tanóra:	6
Regisztrációs díj:	6.000.- Ft/fő/alkalom

A képzés az egyházi év ünnepeihez kapcsolódó katechetikai alkalmakhoz (hittanóra, gyermek-istentisztelet, egyéb gyermek és ifjúsági alkalmak) nyújt gyakorlati segítséget. Ennek során a gyakorlatban bevált módszerek és ötletek bemutatására kerül sor. Másrészt a műhelymunka során lehetőséget adunk, hogy a résztvevők különböző technikákat kipróbáljanak, saját ötlettárukat gazdagítani tudják. A 2017-es emlékévre tekintettel, a 2. alkalommal különös hangsúlyt kap a reformációt feldolgozó szakmai anyag.

A résztvevők számára helyben bőséges, hazavihető ötlettárat bocsátunk a rendelkezésükre.

Programtervezet:

1. Alkalom: **Húsvéti ünnepkör** – 2017. március 21. LT^{17.2.a}
2. Alkalom: **Pünkösdi ünnepkör és a reformáció ünnepe** – 2017. május 16. LT^{17.2.b}
3. Alkalom: **Karácsonyi ünnepkör** – 2017. november 20. LT^{17.2.c}

Ajánlott irodalom:

SZÉNÁSI SÁNDOR: *Ünnepeink*, Kálvin Kiadó, 2007

Az Ószövetség és a reformáció

Kód:
LT'17.3.

Vezető:	Dr. Kustár Zoltán (egyetemi tanár, DRHE)
Időpont:	2017. április 11–12.
Helyszín:	Debrecen, DRHE
Csoportlétszám:	15 fő
Tanóra/kredit:	9 kredit
Regisztrációs díj:	6.000.- Ft/fő (étkezéseket tartalmazza)
Jelentkezési határidő:	2017. március 20. (Jelentkezni a tovabk@drk.hu e-mail címen!)

A DRHE Ószövetségi Tanszékének konferenciája, a reformáció 500. évfordulójához kapcsolódva, olyan témát állít fókuszba, mely az utóbbi évtizedekben csak marginálisan jelent meg a bibliatudományokban és az egyházi diskurzusban.

A konferencia tizennégy előadása a reformátorok Ószövetség-értelmezésével és a 15–16. századi protestáns egyházak Ószövetség-használatával foglalkozik és vizsgálja az Ószövetség helyét és szerepét az újkori protestáns gondolkodásban, ugyanakkor keresve a választ arra is, hogy a Szentírásnak ez az első, gyakran elhanyagolt fejezete hogyan és mennyiben van jelen a mai protestáns egyházi gyakorlatban és teológiában. A tematika – ennek megfelelően – az ószövetségi tudományok mellett a kortárs dogmatika, homiletika, katechetika és egyházzene területeire is kiterjed.

A házigazdák részvétele mellett felkért vendégelőadók érkeznek Budapestről (KRE, EHE, ELTE), Szegedről (GFF), Pápáról (PRTA), Sárospatakról (SRTA) és Kolozsvárról (KPTI); a református résztvevők mellett ott találjuk az evangélikus, valamint a római katolikus teológia jeles képviselőit is.

Ajánlott irodalom:

- DÁN RÓBERT: *Humanizmus, reformáció, antitrinitarizmus és a héber nyelv Magyarországon* (Humanizmus és Reformáció 2), Budapest, Akadémiai Kiadó, 1973.
- KARASSZON ISTVÁN: Az Ószövetség a Heidelbergi Kátéban, in: FEKETE, K. – FERENCZ, Á. (szerk.): *Vigasztaló ismeret. Tanulmányok a Heidelbergi Káté teológiájáról*, Budapest, Kálvin Kiadó, 2014, 23–33.
- TÖRÖK ISTVÁN: Az Ószövetség értékelése Kálvin Intititúciójában, in: *Kálvin és a kálvinizmus*, Debrecen, Debrecen város és a TTRE Könyvnyomdavállalata, 1936, 121–139.

Kód:
LT'17.4.

...elfáradnak az ifjak és meglankadnak, megtántorodnak a legkülönbek is...

A lelkipásztor, aki elfárad, megfárad, kifárad?!

Előadók:	Dr. Szükné Streit Marianna (klinikai szakpszichológus, kiképző családterapeuta), Sajtos Szilárd (lelkipásztor, mentálhigiénés szakember)
Időpont:	2017. szeptember 27–29.
Helyszín:	Beregdaróc, Hét Csillag Konferencia Központ
Csoportlétszám:	15 fő
Tanóra:	15
Regisztrációs díj:	12.000.- Ft/fő

Elfáradhat-e a lelkipásztor a szolgálata alatt? Megfáradhat-e a mindennapokban? Kifáradhat-e a hivatás gyakorlásában? A kérdés emlékeket idéz, érzelmeket mozgat meg, hisz mindnyájan kerültünk már nehéz helyzetekbe, élepszakaszokba ... és igen, érezhettük már, hogy megfáradunk.

Ha őszinte a szembenézésünk a kérdéssel, be kell vallanunk, hogy az évek, évtizedek alatt a pályakezdés utáni lelkesedés megkopik, s a rutin megszerzése mellett sokszor egyre monotonabbá válik a szolgálat. Mellette sokunkat megterhelnek a feladatok, az állandó időhiány, vagy a hozzá-nem-értés miatt (új és újabb kihívások), néha annak kudarcserű, akár traumatikus volta miatt (pl. a megkötött házasságok felbomlása, elfogyó gyülekezet, tömeges temetések), a saját életünk, családi életünk, helyzetünk változása miatt, vagy pusztán csak azért, mert az ünnepek mellett megszürkülnek a szolgálat mindennapjai.

Jó átgondolni, tudatosítani, hogy honnan merítettünk erőt a folytatáshoz, hogy látjuk meg a szürke, monoton hétköznapiakban a színt, a fényt. Miként osztjuk be a néha kevésnek látszó időnket a rohanó világban, mi segít lelassulni, elmélyülni...

De szabad-e erről beszélnünk? Vajon nem Isten elleni lázadás minderről beszélni?!

A kurzus célja, hogy ismeretet, élményeket adjon ezekre a kérdésekre magunkra vonatkozóan. Fejlesszük azokat a megküzdési technikákat, amelyeket sokszor már ösztönösen is használunk. Ezek a válaszok segíthetik, hogy még jobban megtaláljuk helyünket, amikor mások tragédiáival, életkríziseivel szembesülünk és tőlünk várnak támaszt, vigaszt, figyelmet.

A kurzus folyamán a következő témákat járjuk körbe:

- a megfáradás teológiai relevanciái
- krízisek, krízislélektani kérdések
- az életközépi (midlife) krízis individuál-pszichológiai és család-lélektani kérdései
- a kiégés (burn out) kérdésköre
- destruktív megküzdési technikák
- a szembenézés, megküzdés, továbballalás szignifikáns vetületei

Ajánlott irodalom:

BAKÓ TIHAMÉR: *Verem mélyén. Könyv a krízisről*, Budapest, Psycho Art Kiadó, 2004.

BAKÓ TIHAMÉR: *Sorstörés. A trauma lélektana egy pszichoterapeuta szemszögéből*, Budapest, Psycho Art, 2009.

BERGNER, THOMAS: *Burnout. A kiégés megelőzése 12 lépésben*, Budapest, Z-Press Kiadó, 2015.

CSÜRKE JÓZSEF: *A lótuszevő eszmélete. Krízis és önmeghaladás*, Budapest, Oriold & Társai Kiadó, 2011.

CSÜRKE JÓZSEF; VÖRÖS VIKTOR; OSVÁTH PÉTER; ÁRKOVITS AMARYL: *Mindennapi kríziseink*, Budapest, Oriold & Társai Kiadó, 2009.

DAVANLOO, HABIB: *A krízis támogatás technikája*, In: Rövid dinamikus pszichoterápia, Budapest, Animula Kiadó, 2001.

DAVANLOO, HABIB: *A krízis dinamikus rövidterápiája*, In: Rövid dinamikus pszichoterápia, Budapest, Animula Kiadó, 2001.

HAJDUSKA MARIANNA: *Krízislélektan*, Budapest, ELTE Eötvös Kiadó, 2010.

HERMANN, JUDIT: *Trauma és gyógyulás*, Budapest, Háttér Kiadó, 2011.

KAST, VERANA: *Krízis és remény*, Budapest, Animula Kiadó, 2012.

KISS ENIKŐ CSILLA – SZ. MAKÓ HAJNALKA (szerk.): *Gyász, krízis, trauma és a megküzdés lélektana*, Pécs, Pro Pannónia Kiadói Alapítvány, 2015.

MARMOR, JUDD: *Krízis-intervenció és dinamikus terápia*, In: Rövid dinamikus pszichoterápia, Budapest, Animula Kiadó, 2001.

*A lelképásztor, aki elfárad,
megfárad, kifárad?!*

Kód:
LT'17.5.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek a katechézisben

Előadók:	Dr. Szászi Andrea (katechetikai szakértő, RPI), Csüllög Ferenc (katechetikai előadó, RPI)
Időpont:	2017. október 8–10.
Helyszín:	Beregdaróc, Hét Csillag Konferencia Központ
Csoportlétszám:	20 fő
Tanóra:	15
Regisztrációs díj:	12.000.-Ft/fő

Célkitűzés:

Általános tapasztalat, hogy a hittanórákon jelen vannak hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű diákok. Mit él át a hittanoktató/lelképásztor a csoport tanításakor? Milyen kihívásokkal néz szembe? Milyen megoldási lehetőségei adódnak? Milyen módszertani ötletek segíthetik a katechézis mindennapi munkáját? A képzés során ezt a kérdéskört járjuk körül és a gyakorlatba átültethető, hazavihető ötlet-tárat bocsátunk a rendelkezésükre.

Ajánlott irodalom:

A képzés előtt kerül kiküldésre.

**A keresztyén spiritualitás megélése nyilvánosan
hívásunkban és személyes rejtettségünkben.
Lelkiségünk iránytűje a változó világban**
Svájci-magyar továbbképzés lelkésznők részére

Kód:
LT'17.6.

Előadók:	Dr. Csoma Judit Margit (lelkipásztor, Berekfürdő) Karin Baumgartner (Schaffhausen) Elke Rüegger (Zürich)
Időpont:	2017. november 6–9. (hétfő du. – csütörtök ebéd)
Helyszín:	Berekfürdő, Megbékélés Háza
Tanóra/kredit:	20
Regisztrációs díj:	15.000.-Ft/fő

Ma már nem nagyon beszélünk lelkiségről, a spiritualitás lett az a kifejezés, amit a legtermészetesebb módon használunk. Amire sokan úgy gondolnak, hogy valahol, – és nem szükségszerűen a református gyülekezetben, sőt nem is biztos, hogy valamelyik keresztyén egyházban – valami módon begyakorolnak, és amikor szükségük van rá, majd élnek vele, használják, a maguk módján.

Számunkra szükséges, hogy lelkiségünk alapja a Szentírás legyen, ami irányt mutat, hogy általa megélhessük életünket teljességében. Úgy az örömet, mint a fájdalmat, hitünk bizonyosságát és mélységes kétségeinket, kimondhassuk kérdéseinket, és tudjuk Istent szívvel, lélekkel dicsérni.

A továbbképzésben az elméleti elmélyedés mellett figyelmet fordítunk arra is, hogyan élhetjük meg kegyességünket mélységében, és hogyan tehetjük ezt kedvessé mindazok számára, akik ezt keresik és erre oly nagyon vágnak.

Irodalmat ma már sokat találunk ebben a témában. Minél többet olvasunk erről, annál több mindent tudunk egymással megosztani. Hozhatunk a Szentírásból Igéket, Énekeskönyvünk énekeit olvashatjuk ilyen szemmel is, különös tekintettel reformátoraink énekeire.

Ajánlott irodalom:

- PHILIP SHELDRAKE: *A spiritualitás rövid története*, Budapest, Kálvin Kiadó, 2008
- JÖRG ZINK: *Szent erőforrás*, Budapest, Kálvin Kiadó, 2005
- HEINZ ZAHRNT: *Mire jó a keresztyénység*, Budapest, Luther Kiadó, 2002
- PETER WILD: *Vom Glück vorzukommen, Einführung in die Spiritualität*, Grünewald, 2008
- JON KABAT-ZINN *Az éber figyelemről – örök kezdőknek*, Ursus Libri, 2016
- RAINER HAAK: *Alles wird anders. Ich auch. Ein spiritueller Kompass in Zeiten der Veraenderung*, Freiburg, Herder, 2005

Reformáció a 21. században: hol és miben szorul reformálásra egyházunk és keresztyénségünk?

Előadók:	Dr. Fazakas Sándor (egyetemi tanár, DRHE) Dr. Kovács Krisztián (adjunktus, DRHE)
Időpont:	2017. november 13–15.
Helyszín:	Berekfürdő, Megbékélés Háza
Tanóra:	15
Regisztrációs díj:	12.000.- Ft/fő

Tematika:

A kegyelemből hit által való megigazulás bibliai hitigazsága és ennek az igazságnak reformátori felismerése két vonatkozásban járt radikális következményekkel: az ember szabadságának megélésére és az egyház formájára (értelmezésére) nézve. Mindkét igazság érvénye meglehetősen megkopott az idők folyamán, a megújulási és reformkísérletek végül kompromisszumokká szelídültek. Miért történt ez így? És mi az oka annak, hogy a reformáció konzekvenciáinak érvényesítését életünkre és egyházunkra nézve ma sem látjuk, e helyett gyakran pótcselekvések, kétes értékű erődemonstrációk, szimbolikus gesztusok takarják el a lényegget, illetve ennek hiányát?

A reformátorok teológiai felismerései olyan eredményeket hoztak, amelyek nagymértékben meghatározták a reformátori teológiai gondolkodást és a speciálisan protestáns szellemi identitás gyökereit.

A továbbképző során olyan kérdések elvi-teológiai felelevenítésére és gyakorlati konzekvenciák körüljárására kerül sor, amelyek közvetlenül érintik a lelkipásztori szolgálat minőségét, az egyház társadalomban betöltött szerepét, de valamely ok miatt eddig a jubileum évében (és az utóbbi években) nem kerültek kellő tisztázásra.

Közelebbről a következő témakörök kerülnek reflektálásra: egyháztagság, keresztyén életvitel és lelkiesség, a bűn és a bűnbánat jelentősége, az egyház rendje és intézményes-szervezeti valósága, egyház és közélet, egyház és állam, az oktatás-képzés és nevelés felelőssége stb.

Irodalom:

- BUSCH, EBERHARD: *Istenismeret és emberség: betekintés Kálvin teológiájába*, Budapest, Kálvin, 2009.
- BUSCH EBERHARD: *Református: egy felekezetet arculata*, Budapest, Kálvin, 2008.
- EBELING, GERHARD: *Luther: bevezetés a reformátor gondolkodásába*, Budapest, Magyarországi Luther Szövetség, 1997

- FAZAKAS SÁNDOR (szerk.): *Kálvin időszerepése. Tanulmányok Kálvin János teológiájának maradandó értékéről és magyarországi hatásáról, Budapest, Kálvin, 2009.*
- GÄBLER, ULRICH: *Huldrych Zwingli. Bevezetés életébe és munkásságába, Budapest, Kálvin, 2008.*
- GRESCHAT, MARTIN: *Martin Bucer. Egy reformátor és a kor, amelyben élt, Budapest, Kálvin, 2011.*
- JUNG, MARTIN H.: *Melanchthon és kora, Budapest, Kálvin K., 2012.*

Az ismeretlen ismert

*A keresztyénség viszonyulása ma a zsidósághoz.
Teológiai válaszok: misszió, vallásközi párbeszéd,
antiszemitizmus vagy (el)ballgatás?*

Kód:
LT*17.8

Előadók:	Dr. Kovács Ábrahám (docens, DRHE) Dr. Tatai István (lekipásztor, Hatvan)
Időpont:	2017. november 26–28.
Helyszín:	Berekfürdő, Megbékélés Háza
Tanóra:	15
Regisztrációs díj:	12.000.- Ft/fő

A keresztyénség a zsidóságból nőtt ki, mint vallás. Sokan úgy vélik, hogy az ó- és újszövetségi tanulmányoknak köszönhetően ismerik a zsidóságot, azonban a mai kortárs judaizmusról, a magyarországi zsidóság történetéről csak részleges ismeretekkel rendelkeznek.

A kurzus egyik célja hogy a zsidóság (különösképpen a hazai) sokféle arcát: teológiáját, világnézetét és kultúráját (európai, ázsiai, afrikai) bemutassa, és a résztvevők számára alapismereteket nyújtson a nem ismert, esetleg meglepő jelenségekről és tényekről. Az előadások kiemelten foglalkoznak a következő témákkal:

- Mit mond a rendszeres teológia a zsidóság és keresztyénség viszonyáról? Barth Károly, Kálvin János, Czeglédi Sándor stb.
- Irányzatok a mai zsidóságban
- Ki, vagy mi a zsidó és ki az igaz izraelita?
- Az evangélium hirdetése zsidóknak
- A magyarországi antiszemitizmus és keresztyénség
- Kálvin és a zsidóság
- A magyarországi zsidóság irányzatai
- Ravasz László és a zsidóság
- Zsidómentés, életmentés. A Jó Pásztor missziói munkája

A továbbképzés célja továbbá, hogy a gyülekezetek környezetében, a szélesebb társadalomban és a médiában markánsan megjelenő zsidó kultúrát és judaizmust bemutassa és a református hitvalló válszokat megfogalmazza.

Ajánlott irodalom:

- CZEGLEDI SÁNDOR *Hit és történet. A választott nép* Debrecen, Református Teológiai Akadémia, 1994).
- KOVÁCS ÁBRAHÁM: Krisztus követése és a zsidómentés: A Jó Pásztor Bizottság hitvalló munkák a magyar református egyházban In: Baráth Béla Levente (szerk.) *Hittel és humorral: Tanulmánykötet a 60 éves Hörnsik Richárd születésnapjára*. 270 p. Debrecen, Debreceni Református Hittudományi Egyetem, 2015. pp. 175-165.
- KOVÁCS ÁBRAHÁM: *Protestáns biblia- és iratterjesztés kezdetei, a zsidóság és a Habsburg udvar Magyarországon: 1811-1851. II.* REFORMÁTUS EGYHÁZ LXI:(3) pp. 63-67. (2009)
- KOVÁCS ÁBRAHÁM: A halál mint az öröklét öröme egy pesti zsidó-keresztény életében, In: Hoppál Bulcsú Kál (szerk.) *Vallástudományi Tanulmányok 7–8.* Budapest, Magyar Vallástudományi Társaság, 2007. pp. 39-51.
- KOVÁCS ÁBRAHÁM: *Ballagi Mór és a Skót Misszió: megtérés, áttérés vagy kitérés? Egy liberális protestáns zsidó életútjának kezdete* CONFESSIO – A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ FIGYELŐJE 31:(3) pp. 109–125. (2007)
- NAGY ANTAL MIHÁLY: *Örök szövetség. Válogatott tanulmányok a zsidóság és a kereszténység kapcsolatának témaköréből*, Budapest, Kálvin Kiadó)
- NICHOLAS RAILTON: *Jane Haining és a Skót Misszió magyarországi zsidóság között végzett munkája 1932 és 1945 között*, Budapest, Open Art, 2007).
- TATAI ISTVÁN: *Az Egyház és Izrael. Korrelációs modellkeresés a poszt-holokauszt teológiában*, Harmat, Kálvin-KMTI, 2010).

Kihelyezett kurzusok

Igény és egyeztetés szerint különböző helyszíneken és időpontokban is megtartásra kerül.

*Csoportlétszám: minimum 20 fő
Regisztrációs díj: 5.000.-Ft/fő/alkalom*

Képzéssel kapcsolatos további tudnivalók és egyeztetés:

*Dr. Fazakasné Bartha Zsuzsanna
tovabbk@drk.hu*

**Jelentkezés minden esetben
a Lelkésztovábbképző Intézetnél**

Zavarba ejtő textusok

Kód:
LT*17.9

Előadó: Dr. Hodossy-Takács Előd (egyetemi docens, DRHE)

A lelkeszi szolgálat központi eleme az igehirdetés, amihez kapcsolódóan időről időre emlékeztetni kell lelkipásztori eskünkre, melyben valamennyien fogadalmat tettünk a teljes Szentírás szorgalmas tanulmányozására. Ezt komolyan is gondoljuk, de vannak olyan történetek, elbeszélések, törvények, parancsok, elsősorban az Ószövetségben, melyekkel a szorgalmas tanulmányozás ellenére sem nagyon tudunk mit kezdeni. Véres történetek, a huszonegyedik században fanatikusnak ható kirohanások, szöszékről vállalhatatlan normák fogalmazódnak meg néhány esetben, melyek nagyon nehezen kommunikálhatóak. Egyszerűen át lehet lapozni ezeket, hasonlóan a nemzettség-táblázatokhoz és geográfiai listákhoz, de akkor bizony a teljesség szenved csorbát bibliai tanulmányainkban.

A kurzus célja néhány ilyen textus közös áttekintése és feldolgozása. Természetesen ehhez szükség lesz történeti, vallástörténeti, exegetikai ismeretek felfrissítésére is.

Ajánlott irodalom:

HODOSSY-TAKÁCS ELŐD: *A túlélés kora. A Bírák könyve magyarázata igehirdetési vázlatokkal.* Kálvin kiadó, Budapest, 2016.

Kód:

LT*17.10.

a-c

Ünnepre készülve

*A Bibliaolvasó kalauz és az Igazság és Élet
ajánlott textusai alapján*

Egyházi ünnepeink nagy terhet rónak az igehirdetéssel szolgáló lelkipásztorok vállára. Annak ellenére, hogy az igehirdetés minősége és relevanciája az ünnep központi jelensége kellene, hogy legyen, az arra való készülés – a sok másodlagos elfoglaltság mellett – nem mindig kap megfelelő és elegendő időt. Legtöbb esetben a sablonosság és az újszerűség görcsös keresése jelentik a legnagyobb kisértést a készülés során. A háromszor egy napos kurzus célja, hogy a lelkipásztorok átfogó összefoglalást kapjanak egy-egy ünnep dogmatikai háttéréről, szociológiai beágyazottságáról, liturgiai lehetőségeiről, és előre kiadott, a Bibliaolvasó kalauz és az Igazság és Élet javasolt textusairól való előzetes és a kurzus során közös készüléssel keressék az ünnepek mélyebb és releváns mondanivalóját, üzenetét, aktualitását.

Húsvéti ünnepkör

LT*17.10.a.

Tanóra: 6

A nagyhét és húsvét dogmatikuma

A szenvedés teológiája

A passió, mint liturgiai és zenei műfaj

Homiletikai kérdések, szempontok

Homiletikai gyakorlat

Pünkösti ünnepkör

LT*17.10.b.

Tanóra: 6

A mennybemenetel üzenete

A Szentlélek teológiája

Az egyház születésnapja?

(A pünkösti mozgalom???)

Homiletikai kérdések, szempontok

Homiletikai gyakorlat

Karácsonyi ünnepkör

LT*17.10.c.

Tanóra: 6

Advent és karácsony dogmatikuma

A karácsonyi vallásosság nyomában

Szereplés vagy szolgálat – liturgiai javaslatok az ünnepekre

Homiletikai kérdések, szempontok

Homiletikai gyakorlat

„Aki titeket hallgat, engem hallgat”

Kód:
LT^o17.11.

Előadó: Dr. Fazakas Sándor (egyetemi tanár, DRHE)

Napjaink gyors társadalmi változásai nem hagyják érintetlenül az egyházi tisztségek és szolgálatok rendjét sem; ez különösen érinti a lelkipásztori tisztséget is. Hogyan viszonyul egymáshoz az elmélet és a gyakorlat, a teológiai tisztségértelmezés és a tényleges tapasztalatok által alakított hivatáskép, ill. önértelmezés? Mi az, ami maradandó és mi az, ami változik? Számos kérdés tisztázatlansága nem kívánatos kommunikációs zavarokhoz, elbizonytalanodáshoz vezet. Egyrészt jogos az elvárás és tapasztalat által visszaigazolt, hogy a lelkész szolgálatának fedezete az alapos teológiai felkészültség és a hiteles személyiség legyen, másrészt a lelkészt, mint embert, szintén nem kímélik magánéleti krízisek, szakmai elbizonytalanodás, kiegészés, társadalmi és közegyházi elvárások? Hogyan feleljen meg az igényeknek és miként érinti mindez szolgálatának minőségét? Milyen összefüggés van a lelkész alkalmassága, illetve hitelessége, szolgálatának minősége és az egyház társadalmi megbecsültsége között? E kérdéskör teológiai, hivatásszociológiai és gyakorlati összefüggéseinek feltárására irányul a továbbképző szeminárium az interdiszciplinaritás jegyében, számolva a résztvevők saját tapasztalataival, meglátásaival.

Tematika:

- Bibliai és reformátori tisztségértelmezés
- Változások a tisztségértelmezésben és a lelkési szerepkörben
- A teológia szerepe a hivatásgyakorlásban
- A lelkész, mint vezető
- Lelkipásztori etika, stb.

Magyar református lelkész - vízfestmény
Régi erdélyi viseletek. Viseletkódex a 17. századból.
Európa Kiadó, Budapest, 1990, 19. kép.

A Református Pedagógiai Intézet központi szervezésű képzései

Megújuló katechézis, 2017.

Időtartam: 2 alkalom Össz.: 14 óra (14x45 perc)

Összes kredit érték a lelkésztovábbképzésben: 10.

Egy alkalmon való részvétel esetén: 5 kredit

Képzés időpontjai: 2017. márc. 2., 2017. szept. 21.

Helyszín: Budapest

Bibliodramatikus eszközök használata a katechézisben

Időtartam: 30 óra (30x45 perc) 3 alkalom

Kredit érték a lelkésztovábbképzésben: 22 (egy alkalom: 7 kredit)

Képzés tervezett időpontjai: 2017. március 9-10-11.

Helyszín: Budapest

Bibliodrámá a gyakorlatban, szupervízió

Időtartam: 8 óra (8 x 45 perc)

Kredit érték a lelkésztovábbképzésben: 6

Képzés tervezett időpontja: 2017. máj. 19.

Helyszín: Budapest

Imádságra nevelés a katechézisben

Időtartam: 8 óra (8x45 perc)

Kredit érték a lelkésztovábbképzésben: 6

Képzés tervezett időpontja: 2017. szeptember 14.

Helyszín: Budapest

A mentálhigiénés szemléletű pedagógus 1.

Időtartam: 8 óra (8 x 45 perc)

Kredit érték a lelkésztovábbképzésben: 6

Képzés tervezett időpontja: 2017. május 9.

Helyszín: Budapest

A mentálhigiénés szemléletű pedagógus 2.

Időtartam: 8 óra (8 x 45 perc)

Kredit érték a lelkésztovábbképzésben: 6

Képzés tervezett időpontja: 2017. nov. 7.

Helyszín: Budapest

Mi fán terem a gyermekteológia?

Gyermekteológiai szempontok a hittanoktatásban és a családok között végzett gyülekezeti munkában

Időtartam: 8x45 perc

Kredit érték a lelkésztovábbképzésben: 6

Képzés időpontjai: 2017. november 18.

Helyszín: Budapest

Maximális létszám: 30 fő

Kooperatív tanítási és tanulási technikák a középiskolai (5.-13. osztály) vallásoktatás gyakorlatában

Időtartam: 10 óra (10x 45 perc)

Kredit érték a lelkésztovábbképzésben: 7

Képzés időpontja: 2017. Egyeztetés folyamatban.

Helyszín: Budapest

Kreatív hittan, módszertani lehetőségek a katechézisben

Kredit érték a lelkésztovábbképzési rendszerben: 22

Időpont: 2017. június 26–27–28.

Helyszín: Budapest

Kihelyezett módon, egyéni egyeztetés alapján tartható képzések

Megfelelő létszám, igény és előzetes egyeztetés esetén a következő helyszínen kerülhet megrendezésre:

Budapest, Pápa, Debrecen, Miskolc és vonzáskörzetei.

Tervezett időpont, helyszín és költség: egyéni egyeztetés alapján

Hitoktató/lelkipásztor/vallástanár lehetőségei a pedagógus életpálya modellben

Időtartam: 7 óra (7 x 45 perc)

Kredit érték a lelkésztovábbképzésben: 5

A gyermekek és fiatalok hitfejlődése

Időtartam: 30 óra (30x45 perc)

Összes kredit érték a lelkésztovábbképzésben: 22

Max. létszám: 30 fő

Élménypedagógia lehetőségei a katechézisben

Időtartam: 30 óra (30x45 perc) 3 alkalom

Kredit érték a lelkésztovábbképzésben: 22

Max. létszám: 18 fő

MRE Missziói iroda képzései

Betegek és családjaik lelkigondozása a gyülekezetben

Időpont: 2017. április 3–5. (hétfő–szerda) vagy
2017. november 13–15. (hétfő–szerda)

Helyszín: Berekfürdő, Megbékélés Háza

Csoportlétszám: 15 fő

Tanóra: 15 – *kredit:* 15

Jelentkezés: misszioi.iroda@reformatus.hu

Cigánymissziós lelkésztovábbképzés

Kredit: 20

Résztvevői létszám: 40 fő

Időpont: 2017. február 26 – március 1.

Helyszín: Berekfürdő, Megbékélés háza (5309 Berekfürdő, Berek tér 19.)

Jelentkezés: ciganymisszio@reformatus.hu

„Iszákosmentés a gyülekezetben”

Időpont: 2017. február 9–11.

Helyszín: Berekfürdő Megbékélés Háza

Csoportlétszám: 15 fő

Tanóra: 15 – *kredit:* 15

Jelentkezés: misszioi.iroda@reformatus.hu

Egyháztörténet missziói megközelítésben

Előadó: Michael W. Goheen és David M. Rylaarsdam

Időpont: 2017. május 7–12.

Helyszín: Érd, Kálmán u. 18.

Csoportlétszám: 20–25 fő

Tanóra: 32

Regisztrációs díj: 5.000.- Ft

Gyülekezeti teológia missziói megközelítésben

Előadó: Michael W. Goheen

Időpont: 2017. október 30 – november 4.

Helyszín: Érd, Kálmán u. 18.

Csoportlétszám: 20–25 fő

Tanóra: 32

Regisztrációs díj: 5.000.-Ft

1 Igazság és Élet

2017. 1. szám FOLYÓIRAT A LELKIPÁSZTORI ÉS
január – március NEVELŐI MUNKA SZÁMÁRA

Ajánlás	3
Igetanulmányok.....	5
Kazuáliák.....	121
Kitekintés.....	150

DEBRECEN

Az „Igazság és Élet” c. kiadvány a Vasady Béla, Révész Imre, Szabó Zoltán és Soós Béla által 1935-ben Debrecenben alapított, lelkipásztorok, vallásánárok, segédlelkészek és teológusok szolgálatra való készülését segítő folyóirat szellemi örökségét kívánja folytatni.

Tartalma: igitanulmányok ünnep és vasárnapi igehirdetésekhöz, kazuális szolgálatokhoz, segédanyag gyermek és ifjúsági munkához, gyülekezetépítéshez valamint teológiai véleményformáláshoz aktuális egyházi és közéleti kérdésekben.

Az „Igazság és Élet” megrendelhető – már elektronikus változatban, online folyóiratként is!

**További részletes információ
a www.lelkesztovabbkepzo.hu honlapon,
e-mailen (tovabbk@drk.hu) vagy
az 52/518-599-es telefonszámon.**

MEGRENDELŐ SZELVÉNY

Megrendelem az „Igazság és Élet” c. folyóirat következő számait: (pl. 2017/1-4.)

_____ példányban.
Megrendelési időszak kezdete (pl.: 2017 év, I. negyedév):

_____ év _____ negyedév

Kipostázott példányt kérek (a megfelelő aláhúzendő):

igen / nem

Letölthető számot kérek (a megfelelő aláhúzendő):

igen / nem

Előfizetési díj : 1500Ft + 500Ft postaköltség/szám.

Egy évre: 6000Ft + 2000Ft postaköltség (Mo-n).

Romániai előfizetőknek: 1500Ft/szám + 10 lej/év.

A www.lelkesztovabbkepzo.hu oldalról történő letöltés esetén nincs postaköltség.

Megrendelő megnevezése: _____

Postázási címe : (Határon túliaknál az adott ország szabályai szerint kérjük a postacímet!):

Ország: _____

Irányító szám: _____

Város: _____

Utca, házszám: _____

Egyházközség: _____

Egyházmegye: _____

Számlakérő megnevezése (ha eltér): _____

Számlázási címe:

Ország: _____

Irányító szám: _____

Város: _____

Utca, házszám: _____

Közösségi adószám (csak határon túliaknak!): _____

(intézménynek, egyházközségnek csak akkor tudunk számlát kiállítani, ha rendelkezik közösségi adószámmal)

Fizetés módja (a megfelelő aláhúzendő):

banki átutalással

postai (sárga) csekken

Megrendelhető:

Tiszántúli Református Lelkesztovábbképző Intézet, 4026 Debrecen,
Kálvin tér 16. postai címen; +36-52/518-599 faxszámon,
tovabbk@drk.hu e-mail címen vagy regisztráció után
a www.lelkesztovabbkepzo.hu honlapon.

JELENTKEZÉSI LAP

Jelentkezés 2017. április 25-ig!

Név:

Szül.hely, idő:

Anyja neve:

Lakcím:

Szolgálati hely:

Egyházmegye:

Telefon/fax:

E-mail cím:

A számlát a követ-
kező névre és címre
kérem:

Jelentkezés és további információk:

DRHE, Dr. Fazakas Sándor, 4026 Debrecen, Kálvin tér 16. Tel: 52/518-599; e-mail: fazakasne.zsuzsa@gmail.com; tovabk@drk.hu. A programfüzet a jelentkezési lappal együtt letölthető a Lelkésztovábbképző Intézet honlapjáról: www.lelkesztovabbkepzo.hu

Részt kívánok venni az alábbi szemináriumon:

Kód:

Időpontja:

A program címe:

Kelt:

.....

alíírás

Több szemináriumra való jelentkezés esetén a nyomtatvány fénymásolható! Ilyen esetben szemináriumonként kérjük kitölteni!

**Jelentkezni lehet elektronikus formában is,
a kitöltött jelentkezési lap e-mailben való elküldésével vagy
a honlapon történő regisztrálással.**

Jelentkezés és további információk:

Dr. Fazakas Sándor

4026 Debrecen, Kálvin tér 16.

Tel: 52/518-599;

e-mail: fazakasne.zsuzsa@gmail.com; tovabbk@drk.hu.

A programfüzet a jelentkezési lappal együtt letölthető
a Tiszántúli Református Lelkesztovábbképző Intézet
honlapjáról:

www.lelkesztovabbkepzo.hu